

RIKTLINJER FÖR INTERNT SKYDD

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Fastställd/upprättad	Beslutsinstans
Riktlinjer för internt skydd	Riktlinjer	2009-09-28 § 187	Kommunstyrelsen
Dokumentansvarig/processägare	Version	Senast reviderad	Giltig till
Säkerhetsansvarig	1		
Dokumentinformation	Underliggande dokument till riktlinjer för säkerhetsarbetet. Innehåller riktlinjer för skaderapportering och brandskyddsanläggningar.		
Dokumentet gäller för	Piteå kommuns förvaltningar och helägda bolag		

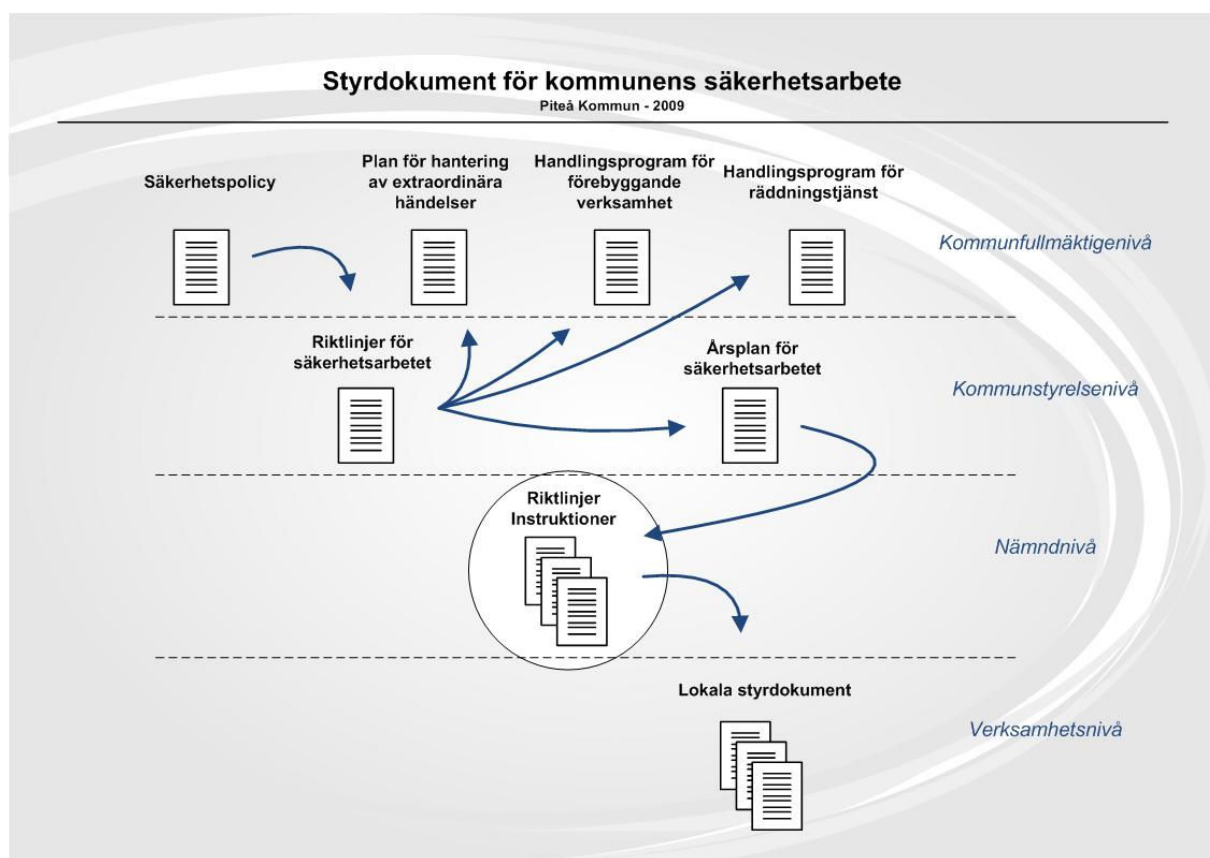
1. inledning	2
1.2 Syfte	2
1.3 Avgränsning	2
2. Skaderapportering	3
2.1 Syfte	3
2.2 Skaderapporteringssystem	3
2.3 Organisation	3
2.3.1 Allmänhet	3
2.3.2 Användare	3
2.3.3 Administratör	3
2.4 Skadetyper	4
2.5 Rapportinnehåll	4
3. Installation av brandskyddsanläggningar	5
3.1 Syfte	5
3.2 Tillämpning	5
3.3 Definitioner	5
En automatisk brandlarmanläggnings uppgift är att upptäcka begynnande brand så tidigt att verk samma räddnings- och brandsläckningsåtgärder kan vidtas.	5
3.4 Allmänt	6
3.5 Projektering	6
3.6 Ansvarfördelning vid projektering och drift	6
3.7 Drift och underhåll	6
3.8 Kostnadsfördelning	6
3.9 Generella krav	7
3.9.1 Larmöverföring	7
3.9.2 Larmlagring	7
3.9.3 Larmorganisation	7
3.9.4 Utrymningslarm	7
3.9.5 Tillfällig övernattning	7
3.9.6 Skötsel	7
3.9.7 Brandförsvarstablå	7
3.10 Särskilda riktlinjer	8
3.10.1 Skola och förskola	8
3.10.2 Sporthallar, simhallar och ishallar	9
3.10.3 Vård- och omsorgsboenden	9
3.10.4 Förvaltningsbyggnader och kontor	10
3.10.5 Vandrarhem	10
3.10.6 Bibliotek	10
3.10.7 Museum	10
3.10.8 Tekniska anläggningar	10

1. inledning

Enligt Piteå kommuns riktlinjer för säkerhetsarbetet ska närmare riktlinjer avseende det interna skyddet utformas i separat dokument. Uppdraget att utforma dessa åligger kommunens säkerhetsgrupp. Riktlinjer ska utformas för:

- Förebyggande av inbrott och stöld
- Förebyggande av skadegörelse
- Förebyggande av vattenskador
- Installation av brandskyddsanläggningar
- Metod för riskanalys
- Skaderapportering

1.2 Syfte

Syftet med det interna skyddet är, enligt riktlinjer för säkerhetsarbetet, att:

- identifiera de områden som är mer utsatta för risker än övriga,
- ta fram metoder som syftar till att förebygga att risken utvecklas till en skada,
- minimera konsekvenser av inträffad skada.

1.3 Avgränsning

Den första versionen av riktlinjer för internt skydd omfattar skaderapportering samt installationer av brandskyddsanläggningar. Riktlinjen kommer successivt att kompletteras med de områden som beskrivs i riktlinjer för säkerhetsarbetet.

2. Skaderapportering

En noggrann rapportering av inträffade skador och händelser ger det bästa underlaget för att följa upp och åtgärda risker i verksamheten. Alla sak- och egendomsskador samt alla ansvarsskador ska rapporteras. Vid rapporteringen ska skaderapporteringssystemet STINA användas. Uppsåtliga skador ska alltid polisanmälas. Riktlinjer för skaderapportering och uppföljning utformas i separat dokument.

- Riktlinjer för säkerhetsarbetet

2.1 Syfte

Syftet med skaderapportering är att skapa en överblick av händelser och incidenter samt dess konsekvenser för att kunna inrikta det skadeförebyggande arbetet mot rätt områden. Genom en gemensam rapporteringsstruktur i hela kommunkoncernen ges en översikt över geografiska problemområden och de skador som ger störst konsekvenser.

Skaderapportering är förutsättning för att kunna minska skador på liv, hälsa samt egendom och miljö.

2.2 Skaderapporteringssystem

Piteå kommun använder det skaderapporteringssystem som Svenska kommunförsäkrings AB (SKFAB) tillhandahåller för delägarkommunerna. Samtliga kommunala förvaltningar och helägda bolag ska rapportera in skador i systemet.

2.3 Organisation

Beskrivning av de behörighetsnivåer som finns inom kommunens skaderapporteringssystem med tillhörande uppgifter.

2.3.1 Allmänhet

Den grundläggande funktionen, att söka information om registrerade skador, är öppet för allmänheten via Svenska kommunförsäkrings AB:s webbsida.

2.3.2 Användare

Kommunens förvaltningar och helägda bolag utser i sin verksamhet dem som ska ha användarrättigheter i skaderapporteringssystemet. Användarkonton administreras av säkerhetsgruppen.

Användarnas uppgift är att rapportera in skador i skaderapporteringssystemet, rapportering av skada får inte dröja mer än en månad.

2.3.3 Administratör

Säkerhetsgruppen har behörighet som administratör i skaderapporteringssystemet. Säkerhetsgruppen har i uppgift att:

- Löpande godkänna skaderapporterna
- Sammanställa materialet och rapportera slutsatser till kommunstyrelsen.
- Verka för utveckling av systemet gentemot systemägare

2.4 Skadetyper

Följande skadetyper ska användas i kommunens skaderapporteringssystem. För varje skadetyper finns underliggande preciseringar, dessa kan anpassas efter kommunens behov.

Ansvar

Skador som innebär utlösande av ansvarsförsäkring.

Byggnadsfel

Skador till följd av tekniska brister/fel.

Uppsåt

Skador som uppkommit genom medveten handling.

Olycka/tillbud

Skador som uppkommit på grund av olyckshändelser.

2.5 Rapportinnehåll

Vid rapportering ska rapporten minst innehålla:

- Skadedatum, det datum då skadan uppkom, alternativt upptäcktes.
- Om polisanmälan har gjorts eller ej.
- Vilken förvaltning eller vilket bolag som skadan gäller
- Vilken verksamhet som är berörd
- Var skadan har skett
- I tillämpliga fall anges byggnadsdel
- Vilken skadetyper
- Skadekostnad, vid tillbud anges 0.
- Beskrivning av skadan

3. Installation av brandskyddsanläggningar

Denna riktlinje ska utöver gällande regelverk ligga till grund för projektering av brand- och utrymningslarm samt sprinkleranläggningar i Piteå kommuns fastigheter och andra lokaler kommunen bedriver verksamhet i.

3.1 Syfte

Riktlinjerna för installation av brandskyddsanläggningar syftar till att:

- förbättra skyddet för Piteå kommuns egendom och för de som vistas där samt för de verksamheter som kommunen bedriver, genom tidig upptäckt av brand,
- skapa en enhetlig nivå för vilka brandskyddsanläggningar som ska finnas,
- skapa en enhetlig modell för installation, drift och ansvarsfördelning för brandskyddsanläggningar,
- förenkla vid projektering och upphandling av brandskyddsanläggningar,

3.2 Tillämpning

Riktlinjen gäller vid om-, ny- och tillbyggnad. Riktlinjen gäller för Piteå kommuns egendom samt i tillämpliga delar för övriga lokaler som kommunen hyr och bedriver verksamhet i.

Varje förvaltning och helägt bolag ansvarar för att följa riktlinjen och hålla sig uppdaterade på förändringar i regelverk.

3.3 Definitioner

Förklaringar av begrepp som används i texten.

Brandlarm

En automatisk brandlarmanläggnings uppgift är att upptäcka begynnande brand så tidigt att verksamma räddnings- och brandsläckningsåtgärder kan vidtas.

Utrymningslarm

Utrymningslarm kan vara automatiskt eller manuellt och har till syfte att varna de människor som direkt hotas av en brand.

Larmlagring

Larmlagring innebär att larm från automatiska brandlarm under arbetstid lagras, dvs. inte skickas direkt till SOS Alarm. Istället kvitteras larmet och orsaken till larmet undersöks av utsedd personal enligt verksamhetens larmorganisation.

Larmorganisation

Med larmorganisation menas att innehavare till automatisk brandlarmsanläggning med larmlagring har utbildad och instruerad personal för att fastställa varifrån larmet kommer och orsaken till larmet.

3.4 Allmänt

- SBF:s normer är utgångspunkt för fastställande av vilka brandskyddsanläggningar som ska installeras i Piteå kommun.

3.5 Projektering

Vid projektering av brandskyddsanläggningar ska samråd ske med dem som bedriver verksamhet i byggnaden. Vid projektering ska hänsyn tas till följande:

- risk för personskador
- skadehistorik i fastigheten och dess närmiljö
- stora egendomsvärden
- svårigheter att skapa ersättningslokaler för verksamheten
- räddningstjänstens insatstid
- behov av höjd utrymningssäkerhet
- vikt av upprätthållande av servicen/verksamheten
- Placering och val av detektorer för att minimera onödiga larm

3.6 Ansvarfördelning vid projektering och drift

Fastighetsägare ansvarar för:

- Installation, underhåll, egen kontroll och revisionsbesiktning av larmanläggning
- Utbildning av anläggningsskötare för brandskyddsanläggning

Verksamhetsansvarig ansvarar för att:

- Rutiner, information och utbildning för egen personal beträffande åtgärder för att undvika onödiga larm och åtgärder vid larm,
- Särskild plan (ev. larmorganisation) för åtgärder vid larm ska finnas i samtliga verksamheter. Vid de objekt där larmlagring tillämpas ställs större krav på larmorganisationen och utbildning av personal.

I hyresavtal bör klart framgå hur kostnader för eventuell anpassning och komplettering av installationerna, som beror på förändringar i verksamheten ska fördelas.

3.7 Drift och underhåll

För varje larmanläggning ska det finnas två anläggningsskötare/larmansvarig. Det ska finnas en anläggningsskötare att nå på jourtid. Verksamheten ansvarar för att anslag med kontaktuppgifter finns. Anläggningsskötaren ansvarar för:

- Tillfällig bortkoppling av sektioner eller larmöverförning
- Regelbundna kontroller av larmanläggning
- Ev. åtgärder efter larm för att återställa anläggningen i drift igen
- Återställning av larm från brandskyddsanläggningen.

3.8 Kostnadsfördelning

Genomförda investeringar och efterföljande ökning av drifts- och underhållskostnader kommer att belasta verksamheten/hyresgästen i samband med installation av ny brandskyddsutrustning i befintliga verksamheter.

3.9 Generella krav

3.9.1 Larmöverföring

Larmöverföring ska ske via övervakad ledning till SOS Alarm. Larmplan med åtgärdsplan ska finnas hos SOS Alarm för varje typ av larm som kan komma från kommunens anläggningar.

Vid brandlarm ska räddningstjänsten larmas samt anläggningsskötare kallas till objektet.

3.9.2 Larmlagring

I verksamheter med automatiskt brandlarm kan larmlagring ske under arbetstid. Larmet ska då automatiskt vidarebefordras om det inte kvitteras inom 60 sekunder.

3.9.3 Larmorganisation

I de fall larmlagring förekommer ska en larmorganisation enligt SBF 110:6 upprättas.

3.9.4 Utrymningslarm

Där utrymningslarm installeras ska det vara utfört enligt SBF:s rekommendationer 2003.

- Utrymningslarmet ska normalt aktiveras automatiskt och kompletteras med knappar för manuell aktivering.
- Larmet bör vara utformat med ett talat utrymningsmeddelande till det person som vistas i lokalen och dess omedelbara närhet.
- I mindre samlingslokaler som är lätt överblickbara kan elektroniska larmklockor eller siren användas.
- Samlingssalar (lokaler för mer än 150 personer), lokaler med hög ljudvolym samt lokaler anpassade för personer med nedsatt hörsel förses även med rött blixtljus.
- Rum där person ska sova ska ha larmdon som ger 75 dB vid huvudkudden

3.9.5 Tillfällig övernattning

Lokaler som rutinmässigt används för tillfällig övernattning förses med rökdetektorer och utrymningslarm. Övriga lokaler som används för tillfällig övernattning ska förses minst med brandvarnare. Lokalerna ska vara godkända av Räddningstjänsten. Hyresvärden ska ha rutiner för tillfällig övernattning, rutinerna ska delges hyresgästen och kvitteras.

3.9.6 Skötsel

För skötsel och service av brandskyddsanläggningarna gäller följande:

- Månads- och kvartalsprovning utförs av anläggningsskötare.
- Revisionsbesiktning var 15:e månad för myndighetsanläggningar.

3.9.7 Brandförvarstablå

Brandförvarstablå placeras i samråd med räddningstjänsten.

3.10 Särskilda riktlinjer

3.10.1 Skola och förskola

Brandlarm ska installeras med täckning enligt basnivå eller utökad nivå. Installation enligt utökad nivå ska göras i skolor:

- Där största byggnad är utförd i brandteknisk klass Br1 samt har ett försäkringsvärde (inkluderar inventarier) över 25 mkr.
- I övrigt där riskbedömning motiverar en utökad nivå.

I övriga skolor sker installation enligt basnivå.

Basnivå

Brandlarm utförs med täckning enligt SBF 110:6 Bilaga A.

För byggnader i ett plan med brännbar takfot/takkonstruktion samt byggnader i två plan med brännbar fasad och takfot/takkonstruktion gäller följande:

- Ska förses med värmedetekterande kabel/rör i takfot eller midja eller
- Rökdetektorer i ventilerad kallvind som är åtkomlig ur service synpunkt

Basnivån syftar till att ge skydd mot anlagd brand utifrån

Utökad nivå

Brandlarm utförs enligt basnivån kompletterat med rökdetektorer i rum med fönster i markplan eller med fönster mot lägre liggande tak. Den utökade nivån syftar till att ge ett bättre skydd mot anlagd brand genom inkastning av brinnande föremål.

Slöjd- och hemkunskapssalar

I trä- och metallslöjdssalar samt hemkunskapssalar ska något av följande alternativ på branddetektorer användas:

- Värmedetektorer
- Tvådetektorberoende rökdetektorer
- Kombinationsdetektor rök/värme
- Tillfällig fränkoppling av detektorer med automatisk återkoppling med signaltavla som tydligt visar att fränkoppling är aktiv och tid till återkoppling.

Gymnastiksal

Gymnastiksal ska alltid förses med rökdetektorer, med något av följande alternativ:

- Konventionella rökdetektorer som förses med bollskydd
- Linjerökdetektorer
- Aspirerande rökdetektorer (röksug)

Larmtryckknappar

Larmtryckknappar placeras i låsta personalutrymmen samt i anslutning till larmcentral.

3.10.2 Sporthallar, simhallar och ishallar

Brandlarm ska installeras med täckning enligt basnivå eller utökad nivå. Installation enligt utökad nivå ska göras i byggnader med ett försäkringsvärde (inkluderar inventarier) över 25 Mkr.

Basnivå

I sporthallar, simhallar och ishallar ska brandlarm utformas med täckning enligt SBF 110:6 Bilaga A.

För byggnader i ett plan med brännbar takfot/takkonstruktion samt byggnader i två plan med brännbar fasad och takfot/takkonstruktion gäller följande:

- Ska förses med värmedetekterande kabel/rör i takfot eller midja eller
- Rökdetektorer i ventilerad kallvind som är åtkomlig ur servicesynpunkt

Värmedetektorer/värmedetekterande kabel/rör vid entré och varuintags skärmtak.

Utökad nivå

I sporthallar, simhallar, ishallar ska brandlarm utformas med täckning enligt SBF 110:6 fullskydd med undantag för låsta utrymmen utan särskilda brandrisker.

Sporthallar

Sporthallar ska alltid förses med rökdetektorer, med något av följande alternativ:

- Konventionella rökdetektorer som förses med bollskydd
- Linjerökdetektorer
- Aspirerande rökdetektorer (röksug)

Larmtryckknappar

Larmtryckknappar placeras vid expeditioner, lärarrum, ev. speakerbås, ev. cafeteria.

3.10.3 Vård- och omsorgsboenden

Där vård- och omsorgsboende finns i byggnad med ordinarie boende ska brandlarmet utformas med täckning enligt SBF 110:6.

Där hel byggnad används som vård- och omsorgsboende ska brandlarmet utformas med täckning enligt SBF 110:6 fullskydd.

Brandlarmsanläggningen ska omfatta fullskydd enligt SBF 110:6 med följande undantag:

- Endast en detektor per lägenhet
- Inga detektorer på toaletter eller småutrymmen
- Endast värmedetektor i storkök och vid varuintag
- Där gruppboende är placerade i trapphus med andra hyresgäster ska trapphuset skyddas med rökdetektor och tillhörande brandförsvarstablå.

Larmtryckknappar

Larmtryckknappar placeras på varje avdelning samt vid centralapparat.

3.10.4 Förvaltningsbyggnader och kontor

Förvaltningsbyggnader och kontor förses med brandlarm enligt nedan:

- Rökdetektorer i utrymningsvägar, korridorer och trapphus
- Rökdetektorer i personal- och konferensrum
- Rökdetektorer i el-central och serverrum
- Rökdetektorer i rum med särskilda brandrisker i övrigt

Skydd mot anlagd brand utifrån

Ventilerad kallvind som är åtkomlig ur servicesynpunkt förses med optiska rökdetektorer. För byggnader där kallvinden inte är åtkomlig gäller följande:

- Byggnader i ett plan med brännbar takkonstruktion förses med värmedetekterande kabel/rör i takfot.
- Byggnader i två plan med brännbar takkonstruktion och brännbar fasad förses med värmedetekterande kabel/rör i takfot.

Värmedetektorer/värmedetekterande kabel/rör vid entré och varuintags skärmtak.

Larmtryckknappar

Larmtryckknappar placeras vid utrymningsvägar samt vid centralapparat.

3.10.5 Vandrarhem

I vandrarhem, elevhem och förläggningar ska brandlarm installeras enligt SBF 110:6 Bilaga A. Dessutom bör räddningsverkets allmänna råd om brandskydd i hotellverksamhet (SRVFS 2008:3) följas.

Larmorganisation/utrymningsstrategi

Nyttjaren ska upprätta en utrymningsstrategi för respektive objekt. Utrymningsstrategin ska ligga till grund för om brandlarmanläggningen kan förses med larmorganisation/larmlagring. Samråd ska i varje fall ske med Räddningstjänsten beträffande lämplighet och utformning av larmorganisation.

Larmtryckknapp

Larmtryckknappar placeras i reception, kök samt korridorer.

3.10.6 Bibliotek

I bibliotek ska separat brandlarmsanläggning med fullskydd installeras enligt SBF 110:6.

3.10.7 Museum

I museum installeras brandlarmsanläggning med fullskydd enligt SBF 110:6.

3.10.8 Tekniska anläggningar

Behovet av brandskyddsanläggning bedöms för respektive objekt.